

Przeciwdziałanie przemocy

„Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym, wolnym od przemocy, która jest naruszeniem praw i dóbr osobistych”

W celu przeciwdziałania przemocy zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. w Gminie Wola Uhruska został powołany Zespół Interdyscyplinarny.

Celem działania Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy. Zespół to grupa ludzi, specjalistów z różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu. Jego funkcjonowanie określone jest w drodze porozumień zawartych między gminą a podmiotami niosącymi pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Zadania Zespołu:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania Zespołu polegają również na koordynowaniu współpracy wszystkich podmiotów przy rozwiązywaniu problemów przemocy w rodzinie.

Adres i nr telefonu do kontaktu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej

ul. Parkowa 5, 22-230 Wola Uhruska

tel. 82 591 54 36

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „**NIEBIESKA LINIA**”, tel. **801 120 002**

W skład Zespołu zgodnie z ustawą przedstawiciele:

- **jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,**
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych,
- kuratorów sądowych

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w szczególności:

1. Diagnozują sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą.
2. Przekazują informacje o konsekwencjach popełnianych czynów.
3. Motywują do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

4. Przeprowadzają rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków.
5. Przekazują informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

Jeżeli osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nadużywa alkoholu, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej kierują tę osobę do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W przypadku występowania przemocy w rodzinie wdrażana jest procedura „**Niebieskiej Karty**” przewidująca ścisłą współpracę służb realizujących zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc w wychodzeniu z tej sytuacji. Jej celem jest zapobiegnięcie dalszemu stosowaniu przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy – działania są indywidualne dostosowane do potrzeb danej rodziny. **Podejmowane czynności realizowane są przez przedstawicieli jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia** w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”

Każda osoba dotknięta przemocą w rodzinie oraz osoby mające wiedzę, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy może prosić o uruchomienie procedury „niebieskiej karty”. O wszczęciu procedury decyduje zespół interdyscyplinarny, który rozstrzyga o zasadności dalszych działań.

Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Kartę wypełnia przedstawiciel właściwej służby, gdy w toku prowadzonych czynności służbowych powźmie podejrzenie o stosowaniu przemocy w rodzinie. Do wypełniania formularza „Niebieska Karta – A” są zobowiązani: Policjant, przedstawiciel jednostki organizacyjnej pomocy społecznej – pracownik socjalny, przedstawiciel ochrony zdrowia – lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, przedstawiciel oświaty – nauczyciel, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszczęcie procedury nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Po wypełnieniu formularza A wypełnia się formularz „Niebieska karta B” – otrzymuje go osoba dotknięta przemocą w rodzinie, lub w przypadku przemocy wobec dziecka/rodzic, opiekun prawny lub faktyczny. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 k.k. (w stosunku do dzieci dotyczy to drugiego rodzica, dziadków i pełnoletniego rodzeństwa). Działania z udziałem dziecka, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa. Dziecko nie zaprasza się na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego.

Zarówno dziecko, jak i osoba dorosła mają prawo wiedzieć, jakie działania będą podjęte w ich sprawie, gdzie mogą zwrócić się o pomoc. Formularza B nie przekazuje się osobie podejrzonej o stosowanie przemocy w rodzinie. Formularz ten zawiera definicję przemocy, praw człowieka i informację o miejscach gdzie można uzyskać pomoc.

Zetknięcie się z przedstawicielem ww. służb może nastąpić w różny sposób. Najczęściej będą to:

- interwencje Policji,
- wizyta u lekarza z obrażeniami ciała,
- poinformowanie pracownika socjalnego o doznawaniu przemocy w rodzinie podczas przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- spotkanie dziecka z pedagogiem w szkole,

- poinformowanie nauczyciela,
- zgłoszenie się o pomoc do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przedstawiciel służby jest zobowiązany do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” nawet w sytuacji, gdy osoba wobec której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie nie wyraża na to zgody. W takiej sytuacji musi jednak wziąć pod uwagę ten fakt w planowaniu i prowadzeniu dalszych działań chroniących bezpieczeństwo tej osoby.

Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A” osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, przekazuje się pouczenie zawarte w formularzu „Niebieska Karta - B”. Jeżeli osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, jest dziecko, pouczenie przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.

Przedstawiciele tych podmiotów realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest zobowiązany niezwłocznie po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta - A” do zwołania posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego celem jak najszybszego udzielenia pomocy nie później niż w ciągu 7 dni. Osobę dotkniętą przemocą w rodzinie zaprasza się następnie na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego. Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

W trakcie takiego spotkania dokonywana jest analiza sytuacji, członkowie zespołu wypełniają formularz „Niebieska Karta - C” i opracowują indywidualny plan pomocy dla rodziny wspólnie z osobą doznającą przemocy.

Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku:

1. Ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
2. Rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. Procedura „Niebieskiej Karty” przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowań, w szczególności postępowania karnego, rodzinnego lub cywilnego.

Spotkanie z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie i opracowanie indywidualnego planu pomocy

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zapraszają na swoje posiedzenie osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, jednakże jej niestawiennictwo nie wstrzymuje dalszych prac zespołu lub grupy. Należy stawić się na zaproszenie, aby umożliwić i ułatwić udzielenie sobie pomocy. Na posiedzeniu tym członkowie zespołu lub grupy w obecności zaproszonej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają stosowny formularz „Niebieska Karta - C”.

Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie w zależności od potrzeb i sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w szczególności w sytuacjach, gdy osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez zespół interdyscyplinarny.

Działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego.

Spotkania z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, oraz osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie. Oznacza to, że osoba doznająca przemocy w rodzinie na pewno podczas swojej wizyty z przedstawicielami zespołu interdyscyplinarnego nie spotka tam osoby, od której doznawała przemocy.

Na terenie gminy Wola Uhruska nie funkcjonują ośrodki wsparcia, które mogą zapewnić miejsca dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. W powiecie włodawskim działają następujące ośrodki:

- **Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włodawie**, ul. 11 listopada 6 (poradnictwo prawne, psychologiczne, grupa dla osób uzależnionych, grupa dla osób współuzależnionych),
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego we Włodawie**, ul. Partyzantów 13 (możliwość bezpłatnego umieszczenia osób dotkniętych przemocą w rodzinie na okres 7 dni, ośrodek prowadzi również porady specjalistyczne - radca prawny, psycholog, terapeuta od uzależnień, specjalista do spraw interwencji kryzysowej),
- **Ośrodek Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej we Włodawie**, ul. Szkolna 3 - porady ofiarom przemocy domowej, osobom uzależnionym, osobom znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej
- **Powiatowy Ośrodek Wsparcia „PRZYSTAŃ” we Włodawie**, ul. Al. J. Piłsudskiego 64a
- **Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia Od Alkoholu we Włodawie**, Przychodnia SP ZOZ we Włodawie, ul. Al. J. Piłsudskiego.

Szczegółowe warunki realizowania procedury, zadania służb oraz formularze „Niebieskich Kart” określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku dostępne na stronie MPiPS. - <https://www.gov.pl/web/rodzina/obowiazujace-akty-praw-przemoc>